

KATOLIK

PISANIE ŚWIĘCONE LUDOWI KU CNOCIE, NAUCE, ZBOGACENIU.

Błogosławieństwo piszącym gazety katolickie i czytającym. Pisać takie gazety to apostołstwo, czytać to poznawać prawdę. (Jest słów Papieża PIUSA K. LEONAXII)

Nr. 90 | Wychodzi we Wtorek i Piątek. Cena kwartalna 1 M. (70 cent.) | Bytom-Rozbark, 16. Listopada 1886 | Za ogłoszenia płaci się 20 fen. od miejsca wiersza drobnego. | Rok XIX.

POKUTNIK.

(Ciąg dalszy).

„Niewiem o występku, któryś popełnił“, rzekł Stefan mocno wzruszony, „i odkrycia tej tajemnicy nigdy od ciebie żądać nie będę; lecz dziesięć lat szczerego żalu, jeżeli ci nie zapewniają jeszcze przebaczenia ze strony nieba, przynajmniej dają ci już prawo do współczucia ludzi. Bądź więc pewnym moich dobrych chęci usłużenia ci w miarę mej możliwości. Będziesz żył jeszcze; będziesz żył, aż otrzymasz rozgrzeszenia, i otrzymawszy je, będziesz żył jeszcze.“

„Jeśli mi niebo zesła tę pierwszą łaskę“, przerwał pokutnik, „będę je prosił o drugą.“

„O jaką?“

„O śmierć prędką.“

„Czyliż na ziemi nie ma już zgoła dla ciebie przyszłości?“

„Kto wie, może nie ma jej dla mnie i w niebie.“

„Pamiętaj, mój panie! życie jest darem Boga, należy je szanować, jak to wszystko, cokolwiek od niego pochodzi.“

„Jeślibym otrzymał odpuszczenie, którego oczekuję, wówczas życie stałoby się dla mnie nieznośnym ciężarem. Nie przedsięwzięę wprowadzić żadnych kroków w celu pozbycia się jego, lecz czyliż zostanę występny, prosząc Boga, aby mnie jak najprędzej do siebie powołał?“

Stefan zamilkł. Nie była to chwila do dawań pokutnikowi nauk lub niesienia mu pociechy. Nadto sądził, iż na przyszłość znajdzie stosowniejszą chwilę do bliższego z nim porozumienia się. Z zamiarem więc zestawienia go przy dawnych jego nawyknięciach do pokoju i samotności, wywiedziawszy się o rodzaju pracy, do której był zdolnym, zatrudnił go kopiowaniem rękopisów, na co pokutnik przystał chętnie.

Od tego czasu stosunki dosyć ścisłe związały się między nieznajomym, a młodym wikarym.

Ponieważ postępowanie kapłana odznaczało się czułą troskliwością, przeto pokutnik nie mógł obojętnym pozostać.

Niekiedy mawiał on do młodego wikaryusza: „Postanowiłem z nikim nie rozmawiać przez cały czas mej pokuty, i postanowienie to zachowałem w przeciągu lat dziesięciu; ale od chwili, w której ciebie ujrzałem, dalsze dotrzymanie jego, stało się już dla mnie niepodobnem. Lecz powiedz mi, jakim sposobem potrafiłem twoje ku mnie obudzić współczucie; jak twoja ręka ośmieliła się ścisnąć moją; jak możesz ty czysty i nieskalany w oczach Pana, zbliżyć się do nędznego grzesznika zhańbionego występkiem?“

Stefan mu odpowiedział: „Wszystko to ztąd pochodzi, że suknia pokuty również jest biała, jak szata niewinności, że my wszyscy jesteśmy ułomni

i grzeszni, i że miłość bliźniego ze wszystkich cnót ludzkich najmiłsza jest Bogu.“

„Wiesz co,“ mówił dalej pokutnik, „jedną myśl mimowolnie ciągle mi się nastrecza, nią jest jakaś pewność, że Bóg nigdyby mi na drodze żywota ciebie napotkać nie pozwolił, jeśliby grzechów moich odpuścić mi nie miał. Ty jesteś dla mnie gołębiem, który do arki Noego przyniósł różczkę oliwną jako znak ustającego już potopu. Ty jesteś aniołem, przeznaczonym do wspierania mnie aż do końca pielgrzymki mej.“

„Nie,“ odrzekł Stefan, „ja jestem podobnym tobie człowiekiem, który cię kocha i boleje nad tobą.“

Później się oba razem modlili. Pokutnik sądził, iż modły jego lepiej przez Wszechmocnego będą przyjęte, gdy się wzniosą do nieba razem z modłami Stefana.

Pemimo ostrożności wikarego w celu ukrycia swych odwiedzin pokutnikowi robionych, całe miasteczko wkrótce się o nich dowiedziało. Ciekawość powszechna na nowo się obudziła; zaczęto roztrząsać, jakie stosunki mogły się zawiązać między dwoma tak odmiennymi ludźmi. Częstość gdy wikary spuszczał pokutnika, mimowolne marzenia go opanowały; niejednokrotnie zastanawiał się nad tem, jak się to stać mogło, iż człowiek, w którym nawet śladu złości myśli nie dostrzegał, zbrodnią się skalał. Często zastanawiał się nad tem, jaki to mógł być występek tak wielki, któryby tak ciężkiej wymagał pokuty. Niekiedy te myśli tak gwałtownie mu się nasuwały, iż nawet w obecności pokutnika o nich marzył. Pewnego dnia spostrzegł to nieznajomy.

„Słuchaj,“ rzekł on do wikarego, „gdybyś nie był kapłanem, oddawna byłbym ci już opowiedział przygody życia mego. Jest to przykład, któryby ci mógł posłużyć kiedyś do powściągnięcia nierozważnych i zaslepionych młodzieńców, do jakich rzędu ja niegdyś należałem. Lecz ty jesteś kapłanem, zwierzenie się więc takie, miałooby charakter spowiedzi. Ojciec święty przez cały czas trwania pokuty, zakazał mi przyjmowania wszelkich Sakramentów.“

„Ojciec święty?“ przerwał mu Stefan.

„Tak, on sam; jemu to właśnie zbrodnię moją wyznałem. Następnie opowiedział pokutnik, jak on wszędzie udawał się za Piusem VII, jak się mu poszczęściło z nim rozmawiać i jak w końcu otrzymał u niego posłuchanie. Wehodziłem do jego pałacu drżący i wyblady jak morderca, zaprowadzono mię do niego, upadłem na kolana, a potem gdyśmy sami pozostali...“

W tem umilkł, pot zimny wystąpił mu na czoło, spojrział w oczy Stefanowi, i przez długi czas nie nie przerywało urczystego tych dwóch ludzi milczenia.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Sprawy społeczne.

Ozy rzemieślnik jest kupcem w myśl kodeksu handlowego, i czy i kiedy zobowiązany prowadzić książki handlowe? Art. 28 kodeksu handlowego stanowi, że „każdy kupiec jest zobowiązany prowadzić książki handlowe, z którychby się o jego stanie majątkowym dokładnie poinformować można.“ Kto jest kupcem? Na to pytanie odpowiada art. 4. kodeksu handlowego, że „kupcem w myśl kodeksu handlowego jest każdy, kto z proceduru trudni się sprawami handlowymi.“ Art. 10, mówiący o procedurzystach, stanowi, że „procedurzysta, którego rzemiosło nie wychodzi po za granice proceduru, nie jest kupcem w myśl kodeksu handlowego.“ Z tych przytoczonych przepisów wykazuje się, że kodeks handlowy nie określił jasno pojęcia o kupcu, to też raz po raz sąd rzeszy rozstrzyga spór, wciągając dość szerokie koła procedurzystów pod artykuły kodeksu handlowego, stanowiąc o tem, kto ma być kupcem w myśl prawa.

Dotychczas orzekł n. p. sąd rzeszy, że rzemieślnik należy do kategorii kupców, jeżeli wyrobów warsztatowych dostawia nie tylko na obstatunek, ale jeżeli je wykłada w kramie na sprzedaż. — Na dniu 4. Czerwca 1886 r. wydał sąd rzeszy wyrok, w którym orzekł, iż rzemieślnik, którego proceder przekracza granice zwyczajnego proceduru, jest kupcem w myśl prawa, i jako taki jest zobowiązany prowadzić książki kupieckie, kopiować chronologiczne listy, które wysyła do swych interesentów, a listy odebrane zachować. Jeśli tego nie uczyni podpada karze w kodeksie karnym oznaczonój. W tym przypadku zbankrutował rzemieślnik, popadł w konkurs i prokurator stawil go przed sąd, oskarżywszy go o nieprowadzenie ksiąg handlowych i bankructwo. Na mocy wyroku sądu rzeszy ma prokurator prawo do wytoczenia tego procesu karnego.

Wiadomości z całego świata.

Do Berlina przybył 9. bm. Najprzewielebniejszy biskup warmijski, ks. dr. Andrzej Thiel, był na obiedzie u cesarza, na drugi dzień przyjmował go książę następcę tronu, a po południu o godz. 5 udał się na obiad do ministra wyznań p. Gosslera, na które także otrzymał zaproszenie księgo-biskupi delegat ks. proboszcz Assmann.

— Ministrowie wyznań i spraw wewnętrznych pozwolili Siostrze Miłosierdzia z Paderbornu objąć kierownictwo nowo założonój gospody dla dziewcząt w tak zwanem „Josefinenstift“ w Dortmundzie, oraz naukę robót ręcznych dla dzieci nie obowiązanych do uczęszczania do szkoły. Nadto pozwolili ci sami ministrowie na osiedlenie się wspomnianych Sióstr Miłosierdzia w katolickim domu sierót w Dortmundzie dla opiekowania się choremi.

— W armii niemieckiej zaopatrzone dotąd w karabiny repetytorowe dopiero 5 korpusów.

— W Kamienicy (Chemnitz) w Saksonii aresztowano człowieka, który w czasie jarmarku usiłował w trzech żołnierzy wszczepić swoje przewrotne zasady i podburzał ich przeciwko przełożonym. W końcu wzywał ich do swego mieszkania, gdzie ich dalej pouczać chciał w swych zasadach rewolucyjnych, ale przeczorni wojacy przywołali policjanta i oddali mu tego kusiciela.

— W Buckau, fabrycznem mieście saskiem przy Magdeburgu, aresztowano podobno około 50 robotników z powodu niebezpiecznych zamiarów zmierzających do zdrady stanu, jak donosi „Saal-Ztg.“

— Z Monasteru doniosły gazety, że znany opat Trapistów i misyonarz O. Franciszek przejeżdżając przez to miasto, zatrzymał się przez Niedzielę i zamierzał w jednym z tamtejszych kościołów parafialnych mieć kazanie przed południem. Tymczasem policja zapobiegła temu, że O. Franciszek opuścił Monaster nie mając kazania, a niebezpieczeństwo zostało zażegnane.

— Majątek zmarłego niedawno w Frankfurt nad Menem barona Karola Rotschilda oblicza wiedeńska „Presse“ na 500 milionów marek.

Austria. W Wiedniu zamordowano w zeszłym tygodniu wieczorem około godz. 10. na ulicy właściciela drukarni Schlossberga. Mordercę już podobno wysledzono, ma być nim 24-letni pomocnik złotniczy, Gerhard Kreidler. Uwięziony przyznać się miał do winy, przeczy jednak, aby rozmyślnie zamordował Schlossberga.

— W Ostrychoni (Gran) na Węgrzech, wybuchł 6-go bm. pożar w zakrystyi tamtejszej wspaniałej katedry i zniszczył różne drogocenne sprzęty i naczynia kościelne, nim straż ogniowa zdołała ogień zagasić. Szkodę oceniają na 20 tysięcy reńskich. Kardynał Simor, który niedawno obchodził 50-letni jubileusz swego kapłaństwa tak się tem nieszczęściem przeląkł, że ciężko zachorował.

Rosya. Rząd nakazał, aby pieniądze kościołów protestanckich oddano pod zarządek banków rządowych. Wszelkimi sposobami rząd szerzy teraz religią moskiewską pomiędzy protestantami, jak to już dawno czynił i czyni pomiędzy katolikami.

— Niektóre gazety nie mogą odmówić podziwiania Polakom, że tyle życia i ducha pokazuje mimo stuletniego ucisku politycznego, religijnego, w szkole, w urzędach, w handlu, w przemyśle, w życiu społecznym i t. d. Często zarzucają Polakom, że pozostali w tyle po za innymi narodami. Lecz jakże ma równo szybko biegać ten, który ma nogi związane z innym, który ma nogi wolne! Kto ma ręce związane nie może tak szybko pracować, jak ten, który ma ręce wolne. Gdyby jakiego innego narodu dzieci uczono w języku ruskim w szkole, nie w ojczystym, toby ani tyle się nie nauczyły jako polskie! Polakom nikt nie pomaga, Polacy tysiączne mają przeszkody w naukach, urzędach, handlu, przemyśle, rolnictwie, Polaków żydzi obsiedli i ich ssają. Dla tego nie dziwić się Polakom, że nie stoją na równi z innymi narodami, lecz dziwić się im wypada, że jeszcze są tak dzielnymi w naukach, przemyśle, sztukach, handlu i t. d., że jeszcze żyją i żyć chcą i będą za pomocą boską.

W Francyi południowej dała się dotkliwie uczuć nowa powódź wskutek nieustannych deszczów. W niektórych miejscach drogi i koleje żelazne zostały poprzerywane.

W Belgii nawet kobiety biorą czynny udział w manifestacjach socjalistycznych. W tych dniach przybyły do Brukseli deputacje kobiet z gmin położonych około Charleroi, a wystąpiwszy na ulicę, domagały się głośno wydania amnestyi dla uwięzionych robotników za ostatnie zaburzenia. — Manifestacje te socjalistyczne zdają się odnieść jakiś skutek, bo gdy w zeszłym tygodniu został sejm belgijski przez króla otwarty, to w mowie tronowej zapowiedział częściowe ulaskawienie ro-

botników, którzy w Marcu zakłócili spokój publiczny.

Bułgarzy obrali sobie księciem syna króla duńskiego, a szwagra cara rosyjskiego. Duński książę jednak nie przyjął korony bułgarskiej, ponieważ car sobie życzy księciem w Bułgarii księcia Mingrelli, który pochodzi z rodziny książątek z pod Kaukazu, którym już dawno Moskale odebrali ziemię i panowanie. Gdyby Moskale później odebrali takiemu księciu Bułgarię, toby mu nie było nic dziwnego, i niktby za nim się nie ujął. Książę duński ma ojca królem, brat jego jest królem greckim, i nie byłoby tak łatwo później Moskalom go usunąć.

Pokazało się znowu, że rewolucją w Burgas zrobili Moskale, mianowicie dwóch oficerów moskiewskich. Mimo to żąda generał Kaulbars, wysłannik moskiewski, aby tychże oficerów rząd bułgarski żadną miarą nie karał. Wogóle Moskale chcą, aby im było wolno bezkarnie robić w Bułgarii co tylko chcą, buntować ludzi przeciw rządowi, przekupywać, nieprawdziwe wieści szerzyć w Bułgarii i po całym świecie. Rządy i gazety wszystkich krajów w Europie potępiają i ganią postępowanie Moskali względem Bułgarów. Wszyscy zaś chwalą mądrość i roztropność Bułgarów, rządu i ludu, że umieją się należycie zachować w tak trudnych stosunkach. Z mów ministrów angielskich i austriackich widać, że Anglia i Austria mają ochotę Moskalom wojnę wydać, gdyby chcieli wojsko rosyjskie wprowadzić do Bułgarii. Pytanie jednak czy się nie zleknią Moskale.

Włochy. W odezwie Ojca św. do kardynała wikaryusza rzymskiego wyrażony jest rozkaz, ażeby w Rzymie i poza miastem Październikiem odprawiało się nabożeństwo różańcowe w kościołach poświęconych Najśw. Maryi Pannie.

— Stolica św. otrzymała doniesienia, że rządy hiszpański, belgijski i włoski będą się same opiekowały swymi misyonarzami w Chinach. Początek do tego kroku wymierzonego przeciw Francji miał podobno zrobić sam rząd chiński.

— Donoszą, że rząd hiński wysłał w końcu Grudnia osobę wysoko postawioną do Rzymu, która uwiadomi Papieża o pełnoletności cesarza chińskiego i która mu złoży życzenia cesarza i rodziny cesarskiej.

— Kardynał Melchers, były arcybiskup koloński, udzieliwszy w kościele del Anima biskupowi limburskiemu Kleinowi konsekracyę biskupią, dał na cześć jego obiad, na który zaprosił też posła pruskiego Schlözera.

Z bliższych stron.

— Na Górnym Śląsku urządzają w ostatnim czasie po różnych miejscowościach, jak w Gogolinie, Roździanin, „czysto niemieckie“ szkoły elementarne, na których wyposażenie państwo znacznej udziela zapomogi. W ten sposób ma być dla dzieci niemieckich usunięte niebezpieczeństwo spolonizowania się. Jakiś „scholastikus“ w „Oberschl. Azg.“, będący wogóle przeciwny szkołom osobnym, jak n. p. szkołom przygotowawczym przy gimnazyjach i szkołach realnych, bo te popierają separatyzm, jest i ze względów politycznych, pedagogicznych i socjalnych przeciwny osobnym takim szkołom niemieckim. Powiada on, że dzieci polskie należy „von der Picke auf“ wcielić do szkoły niemieckiej, aby słówka po polsku nie słyssały. Odlączenie się od dzieci niemieckich więcej przeszkodzi, niż pomoże zamierzonemu zgermanizowaniu Górnego Śląska. „Dzieci polskie — pisze on — przestawając w mieszanych szkołach ciągle z niemieckimi uczniami, uczą się szybko po niemiecku. Przez odlączenie pozbawione będą dzieci polskie tego doskonałego bodźca do poznawania niemieckiego języka.

Bytom. W Sobotę obchodził czcigodny fizyk powiatowy p. dr. Heer 50-letni jubileusz doktorstwa swego. Skoro młodzieniec skończył nauki lekarskie i egzamina, to musi złożyć przysięgę wielką i znaczną, że będzie sumiennie wypełniał obowiązki swego stanu ważnego i trudnego. Jeżeli kto wypełnił sumiennie ową przysięgę przez 50 lat do tej chwili, to jest nim czcigodny p. dr. Heer, wzór lekarza. Nie mogło też być inaczej, ponie-

waż p. dr. Heer jest przede wszystkim wzorowym chrześcianinem, katolikiem, rzadkiej a głębokiej pobożności, w czynie piękne wydające owoce. Miasto Bytom, dumne z takiego obywatela uczyniło go swym honorowym członkiem. Patent honorowego obywatelstwa został ozdobnie i kosztownie wykonany i kosztował 200 M. Ze wszech stron p. dr. Heer otrzymał dowody czci.

Nowe Hajduki. Dyrektor huty p. Kolmann objął jako honorowy urząd amtownego dla Górnych Hajduk i został przez landrata w urząd wprowadzony.

Wirek. Nad ranem 8 go b. m. słyszeliśmy łoskot podobny do pioruna w pobliżu szkoły w Nowejwsi, wskutek czego wszystkie okna w szkole zgruchotane zostały. Po bliższem zbadaniu stwierdzono, że ktoś patronę dynamitową zapalił w ogrodzie do szkoły należącym. Domyślają się, że to z niegodziwej zemsty dla jednego z nauczycieli w szkole mieszkających popełniono. Policja śledzi za tym zbrodniarzem, a za wykrycie go wyznaczono 30 marek nagrody.

Katowice. W miejsce zmarłego radcy górniczego p. Mauve ma podobno być mianowany p. Ammon w Wroclawiu plenipotentem nad posiadłościami p. Thiele-Winklera.

— W ogrodzie obok Grundmanstrasse znaleziono nieżywego mularza Ducha.

Z Bierunia donoszą, że tam nie wiadomo o wysłaniu jakiegokolwiek petycji w celu urzędzenia „niemieckiej szkoły.“

W Gliwicach został rzeźnik Tomasz P. na 2 miesiące więzienia i publikacyą wyroku skazany za sprzedawanie zepsutego mięsa. — Z napad rozbójniczy został pojmany czeladnik ślusarski Karól Manika. Człowiek napadnięty przez Manikę widząc się oswobodzonym od napastnika uciekł i nie można go było zaraz wysledzić. — Maryannę Rokosz z Ligoty Zaborskiej znalazł stróż nocny bezsilną na ziemi leżącą przy ulicy Mikołowskiej o godz. 11. w nocy i kazał ją odwieźć do miejskiego lazaretu.

Od Raciborza. Robotnik Ignacy Mrozek z Zabełkowa umarł wskutek zranienia się. — Przy kopaniu rowów na łąkach dworskich w Hulczynie pokłócili się robotnicy Sudolaki i Smolka, przyczem Sudolski zranił łopatą Smolkę w głowę, że może będzie musiał umrzeć, ma także mieć rękę złamaną. Sudolski został uwięziony.

— W Sudolu zostały 5-go b. m. na naszym nowym cmentarzu pierwsze zwłoki pochowane, a była to córka pierwszego grabarza, który niedawno został wybrany. Niebożeczka zmarła wskutek ran odniesionych przez przejechanie. Pogrzeb ten był także pierwszym dla naszego nowego księdza proboszcza u nas.

Wielkie Pietrowice. Z radością dowiedzieliśmy się, że nasz ukochany duszpasterz ks. Koszan y został mianowany proboszczem naszej parafii. Już przez 17 lat pracuje ks. Koszany u nas jako kapelan i administrator. Nasze życzenia zostały spełnione, prosimy więc Boga, żeby pozwolił księdzu Koszanemu jak najdłużej pomiędzy nami pracować ku zbawieniu dusz naszych.

Rudno. Po odejściu od nas naszego czcigodnego duszpasterza ks. Gónowa, przyjechał nasz nowy duszpasterz ks. Kozielek z Głogówka do nas. Chcieliśmy go z wielką uroczystością przyjąć jako naszego prawowitego duszpasterza, lecz czcigodny nasz duszpasterz prosił nas, abyśmy żadnego przygotowania na jego przyjęcie nie czynili. Dnia 16 zm. przyjechał do nas przewielebny ks. dziekan Münzer ze Starogo Koźla, aby oddać klucze od kościoła naszemu czcigodnemu duszpasterzowi. Przy tej uroczystości stanęły nam żywo w pamięci chwile, któreśmy przeżyli, gdy pan Büchs stał u tych samych drzwi kościelnych i żądał od przełożonego zarządu kościelnego, p. Zychy kluczy od kościoła w obecności licznych parafian, a gdy się p. Zych zapytał parafian, czy ma oddać klucze? wszyscy zawołali: „Nie dawać kluczy księdzu nie posłanemu od Biskupa.“ Pan Büchs użył więc wtenczas przemocy i kazał żelaznym drzwiami do kościoła otworzyć. Jaki smutek serca nasze wtenczas ogarnął, możecie sobie kochani czytelnicy wyobrazić. Tem większa radość przejęła nas wszystkich, widząc wchodzącego dzisiaj do tejże świątyni prawowitego duszpasterza naszego. Po wnijściu do świątyni Pańskiej i odprawieniu przepisanych ceremonij, przemówił do nas ks. dziekan nader wzruszającemi słowami. Odśpiewaniem „Te Deum“ zakończono tę uroczystość dla nas parafian tak ważną.

Wola. W tych dniach przyleciał na wielki nasz staw dziki łabędź. Uwiadomiono o tem myśliwca pana W., który na 400 metrów kulą tak dobrze trafił łabędzia, że mu kark prawie na polu przełamał. Zważono go, — był 16 funtów ciężki. Pan W. każe go sobie wypchać. — Niedawno temu — zastrzelił nasz leśny p. Szkatuła — liszkę, na którą kilka tygodni czatowano.

Od Lublińska. W Cieszowie zgorzało 5 stodół napełnionych tegorocznem żniwem. Tylko jeden z posiadzcielei był zabezpieczony.

Z Ligockiej parafii przy Białe. Dnia 8. bm. pożegnał się z nami nasz czcigodny duszpasterz Antoni Kempa, który blisko rok u nas służbę Bożą pełnił i słowo Boże opowiadał, idąc na pro-

W Nysie zmarł dyrektor szkoły realnej dr. Sundhaus i ofiarował 50 tysięcy marek na odnowienie farnego kościoła, 7 tysięcy na celą naukowe, 3 tysiące na kapliczkę w szkole realnej, a 3 tysiące dla katolickiego gimnazjum we Wrocławiu. Jest to piękny przykład, jak trzeba dbać o chwałę boską i ozdobę kościołów. Niech mu to Bóg wynagrodzi chwałą wieczną. N. o. w p.!

In der Privatklaggsache der verehelichten Hausbesitzer Anna Schymall, im Beistande ihres Ehemannes Franz Schymalla aus Piasniki, Privatkläger vertreten durch den Rechtsanwalt Ehrlich zu Benthien O. S. gegen den Redakteur des „Katolik“ J. Zborek zu Riasberg, Angeklagter vertreten durch den Rechtsanwalt Faltin zu Benthien O. S. wegen Beleidigung hat das Königliche Schöffengericht in der Sitzung vom 19. October 1886 an welcher Theil genommen haben: 1) Levy, Amtsrichter als Vorsitzender, 2)

 Do dzisiejszego numeru dołączamy Czytelnikom naszym jedenasty numer bezpłatnego dodatku „Bogarodzica“.

175. król. pruska loterya klasowa.

Ciągienie III. klasy 14 do 16 Grudnia 1886.

Losy całe 150 m., połówki 75 m., ćwierci 37 1/2 m. (Depot): Udziały: w 1/5 30 m., 1/10 15 m., 1/20 7 1/2 m., 1/40 3 m.; Udziały do wszystkich klas ważne z urzędową listą franko: 1/5 40 m., 1/10 20 m., 1/20 10 m., 1/40 5 1/2 m.; Czerwon. krzyża lot. Główna wygr. 150,000 m. Ciagn. 22. Listop. po 5 m., lista i porto 35 fen. — Berlin. artyst. losy. Ciagn. 30 Listop. po 1 m., 11 losów 10 m. — Weimarskie losy. Główna wygr. 60,000 m. Ciagn. 7. Grudn. po 5 m. Listy i porto 30 fen. — Kolońskie i Ulmskie losy. Główna wygr. 75,000 m. po 3 m. Listy i porto 30 fen. — Kolońskie i s. Płotry losy. Główna wygr. 25,000 m. Ciagn. 1. Mar. a po 1 m. 11 losów 10 m. Listy i porto 20 fen.

Bank- und Lotterie-Geschäft. Berlin W., Friedrichstr. 79 im Faberhaus.

Korzystne kupno!

Z powodu podziału spuścizny, jest posiadłość w powiecie Katowickim nad granicą austriacką, 20 minut od kolei żelaznej, 10 minut od szosy leżąca, tania i pod najlepszymi warunkami w całości albo w kilku częściach do sprzedania. Do posiadłości należy: 70 morg łak dobrych nad wodą, 50 morg lasu, 146 morg pola, częścią pod plugiem, częścią pastwisko, dom mieszkalny, stodoła wielka murowana, szopa murowana na siano i ogród wielki owocowy. Gdzie? dowiedzieć się można w Redakcyi „Katolika“.

Tanie ceny.

Polecam

moje najlepsze gatunki

Kawy surowej codziennie świeżo palonej różnego rodzaju i cenie, funt po 70, 75, 80, 85, 90, 95, 100, i 120 fen.

Cukier po najtańszych cenach dziennych. Cykorya fantowa paczka 15 fen. Mydło funt po 25, 28 i 30 fen. Szkróbek funt po 30 fen. Soda funt po 8 fen. Presówka fant po 100, 110 i 120 fen.

Handlarzom sprzedaje po tańszych cenach

O łaskawe względy proszą, o zostają z zaskonkiem

Król. Huta. Heinrich Krikt.

Rzetelna i grzeczna usługa.

Bracia Prankel w Wielkich-Strzelcach.

Dobra sieczkarnia jest tylko w Wielkich Strzelcach.

Dobra młockarnia jest tylko w Wielkich Strzelcach.

Dobra wialnia jest tylko w Wielkich Strzelcach.

po najtańszych cenach pod gwarancją.

Wskutek licznych wniosków i dla wygody naszych szanownych odbiorców wysyłać będziemy dalej naszych podróźnych, prosząc w razie potrzeby zleceniami swemi ich za szczyć.

Przez powiększenie naszej fabryki i ustawienie nowych maszyn najlepszy jesteście w stanie tylko najlepsze i najtańsze maszyny pod gwarancją dostarczać.

Wypredaż!

Cukier twardy po 28 i 29 fen. funt. Kawa palona funt po 80, 100, 120 i 160 fen. Mydło po 26 i 28 fen. Flanela 3/4 szerokie, stara miara 60 fen. Lama, Schirtingi, Płotna na poszwy i koszule, Ręczniki, i Serwety, Kanzemiry, Listry, Atlasy i Frysy różne Chusty i Fangszony, Schaliki, Wstęgi gładkie i kwiatowane Paletoty i różne ubiory dla c. łopców i mężczyzn. Zabrze. N. Schutz, Marienapotheke.

Wielka wypredaż.

Powrociłem z podróży zakupna i nabyłem bardzo tanio w wielkich fabrykach najnowszych muster Flanel, materye na suknie, chusty do odziewania, szale tureckie także z brzegami, cy hy, płotno, wyspy, nakrycia na łóżka, chustki na głowę, jedwabie na suknie i fartuchy, materye na ubiory, koldry, firanki itd. Niechaj każdy przyjdzie do mnie, a przekonam się o rzetelności mego interesu; kto tanio i dobrze chce kupić, tym musi do mnie przyjść. Każdy kupujący otrzyma podarek

Bytom, rynek 23.

Louis Kosterlitz.

E. Simenauer w Roździeniu,

dawniej Hamburger, poleca

Wielki skład flanelów, barchanu, chust, kaszemiru, jedwabów, materyj na ubiory. po najtańszych cenach.

Cukier funt po 30 fen.

Kawa palona 1/4 funta po 25, 30, 35, 40 fen.

Mydło funt po 28 fen.

Skład maki katowickiego młyn

Wszelkie towary żelazne, pałę na dachy, gwoździe blachy, cement, zamki itd. po najtańszych cenach.

Radlanera

Czerwona apteka w Poznaniu Stary Rynek 37

poleca

1) Radlanera bez smaku kapsułki na tasienca, (usuwa pewno i bez niebezpieczeństwa każdego tasienca z głowy w jednej godzinie) cena 3 marki.

2) Dr. Sprangera krople żółdkowe, butelka 50 i 80 fen.

3) Dr. Rossa balsam życia i esencji, usuwająca bóle żółdka, niesławność i bóle brzucha, butelka 1 märke.

4) Radlanera krople i herbaty krew oczyszczające, po 75 fen.

5) Radlanera esencja i masło na oczy, usuwająca bóle i wzmacniającą wzrok cena 1 märke.

6) Ruski balsam spirytusowy, przeciwko reumatyzmowi i udarowi, butelka 1 märke.

7) Radlanera poprawna prof. dr. Hebra masło na liszaje (Blei Crème)

Masło ta jest nadzwyczaj gojącym środkiem przeciw liszajom, skórnej ostrości zapaleniu skóry, ciecze sółnej (Salzfuss) krostom gorączkowemu węgom skórnym i w ogóle przeciw wszelkim gatunkom nieczystości skóry nych wyrazów. Prócz tego, jeżeli się masło ta, na zapaloną ranę przyłoży sprawi wielki skutek oraz poskramie na podrażnienie nagromadzone szkodliwe stwardnienia, za wielką i wybijające pocenie nóg.

8) Radlanera środek specjalny przeciwko całkowitemu uszczeniu na gniotków, zgęszczeniu skóry etc. Wynaleśń środek, które samodzielnie na nagiętki działa, takowo całkowicie zniszcza, bez szkodenia skóry i bez bólu było do dziś dnia najposzukiwszą potrzebą i nagoręszem życzeniem wszystkich tych, którzy na nagiętki albo zgęszczenie skóry cierpią. Środek taki znalazł się wreszcie w Radlanera specjalności, który w najdoskonalszy sposób nagiętki bez bólu oddala, każde zgęszczenie skóry gruntownie niszczy, przy używaniu bieleśnie nie szkodzi i żadnego niedogodnego obowiązywania nie potrzebuje fl. 60 fenigów.

od przeszło 25 lat używany, zaleca się jako najskuteczniejszy, szybko i niezawodnie działający środek zaradczy przeciwko zapalnej i chronicznej podagrze, wszelkiego rodzaju reumatyzmowi w głowie, w stawach i w innych członkach ciała, — dalej przeciwko bólom w krzyżach i w piersiach, drganie nabraźniałości, ścięgna, migrenie, bólowi głowy i zębów, — nareszcie przeciwko newralgii, postrzałowi i t. p. Już jednorazowe natarcie sprawia ulgę a dalsze nacieranie usuwa całkowicie dolegliwości. Cena za flaszkę 1 märke w liście w znaczkach pocztowych. Środek ten do nacierania tylko wtenczas jest prawdziwy, jeżeli flaszki są opieczetowane powyższym znakiem ochronnym, a na dnie tak samo opatrzone.

Łaskawy Panie Simon!

Z całego serca dziękuję Panu za nadesłanie nam jednej flaszki Ekstraktu kompensacyjnego który bardzo skutkował na darcie w kciach, moja matka cierpiąca przez 4 miesiące tak, iż łóżka opuścić nie mogła lecz po nasmarowaniu Pańskim Ekstraktem już po dwóch dniach łóżko opuścić mogła. Świętochłowice, 19. 6. 86.

Antoni Tymann.

Główny skład

K. Simon w Lesznie (Lissa P.) Przy odbiorze 4 flaszek franko przysyła.

Kto się paraliżu lęka

lub został nim dotknięty, albo cierpi na napływy krwi, zawrót bezwładność bezsenność, zły stan nerw, niechaj siebie sprowadzi broszurkę „Ueber Schlagfluss Verengung und Heilung“ 3 rakład od autora dawniejszego lekarza w jskowego, Rom. Weissmann, w Vilshofen, Bayern — do nabycia darmo i franko.

Sławne w świecie

są moje od 10 lat fabrykowane prawdziwe wiśniowe

Burki do fajek

1 m. długie szeroko wierzcho, tuzin 24marki, szczególnie wysmienite 30 m., poł długie 20 m., Brilonskie 12 m., za 1/2 tuzina sprzedaje; co się niepodoba odbieram napowrót ilustrowany cennik franko. Fajki odemnie wprost sprowadzane kosztują u handlarzy lub to karzy niemal raz tyle.

M. Schreiber Düsseldorf. nadw. fabr. fajek.

Z mego składu tutejszego polecam: Jedno- i dwukonne maszyny do młocenia i geple, maszyny do siania, maszyny do sieczki trzech- i czterech noży i po najtańszych cenach. Na odpłatę przystaje. Przy sprowadzaniu koleją, odwożę zamówione na dworzec w Opolu darmo.

Proszków, w Li topadzie 1886.

Proszkowska fabryka maszyn i lejarnia żelaza

Bertehela Pawlik.

Max Berger

w Gliwicach, rynek 23.

Z dniem dzisiejszym rozpoczęła się

Wypredaż gwiazdkowa

w wszystkich oddziałach mego składu.

Flanelse zimowe z grubego dublu od 8 Mk. 50 fen.

z wężym grzebnym od 12 „ — „

z krymru od 24 „ — „

z modnią jasną i ciemną obszywką barankową.

Kaftaniki pliszowe od 3 Mk. 50 fen.

Kaftaniki najmodniejszego kroju zupełnie i półdolegające od 10 Mk.

Dolmany z dublu, wężym grzebnym, peluchu i krymru.

Plaszczko kornierowe od 16 Mk. 50 fen.

Oddział dla materyj na suknie.

Wielka część podwójnej szerokości, czystowielnianych kaszemirów wszelkiego koloru, meter 1 Mk. 25 fen. podwiel zapas starezy.

Czarne kaszemiry

tylko znany dobry fabrykat, modry i zupełnie czarny, czystowielniany od 1 Mk. 30 fen., do 6 Mk. meter.

Materye ciężkie na suknie domowe podwójnej szerokości meter 1 Mk. 20 fen.

Flanelse, Szewioty, trykotaze, sukna damskie.

Obszywki, talie, pliszki różnego koloru meter 3 Mk. 50 fen.

TALIE POŃCZOŁKOWE.

Rozst.

W ciągu ostatnich miesięcy nagromadzone resztki (około 1500 metrów) nowości materyj na suknie, kaszemirów, flanelu, materyj na meble, kartunów, satyn, atlasu, jedwabiu itd, sztuki od 2 do 10 metrów sprzedaje po nadzwyczajnych cenach, ażeby się z tem tylko jak najprędzej uprzątnąć.

Gliwice.

Max Berger.

Patentowane maszyny do sieczki (D.-R.-P)

Najnowsze maszyny naszego czasu dla siana, słomy, pośladu, zielonej paszy, majsu itd. Pięć noży bez kółek, bez odkręcania szrob. 12 cali szeroki otwór. Do kierowania ręką i geplem. Nader tania cyna. Odplacanie ratami pozwolone. Katalogi darmo. Agentów wszędzie się szuka. Fabryka ta dostarczyła w roku 1885 jedynie 5542 maszyn do sieczki.

Heinrich Lanz w Wrocławiu, Victoriast. 6.

Dla wzrostu brody

jest jedynie najpewniejszym i najrzetelniejszym środkiem Pawła Bosse'go

Originalny - Mustaches - Balsam

Za skuteczność w 40 dni

„Dawniej.“

gwarantuje. Dla skóry zupełnie nieszkodliwie. Świadczenia się już nie ogłaszają. Wysłka pod dyktando także za zaliczką pocztową. Słok po 2 m. 50 fen. — Na składzie ma fryzjer Karol Pittel w Król. Hucie, Richterstr. Nr 26

BACZNOŚĆ! BACZNOŚĆ!

Na porę jesienną i gwiazdkową nie można nigdzie taniej kupić wszelkiego gatunku towarów porcelanowych, szklanych, szczególnie serwizów do kawy, lampy stołowe, do wieszania przed obrazy, ampułek, portemonetki, cygarówek, pugilaresów, broszy, zasznice, korali, noży, widelec i łyżek, tac, cygarniczek, łańcuszków o zygarka, obrazy religijne i patriotyczne, oraz wszelkich innych towarów zbytkowych i zabawek, jak u mnie

Emila Frey'a

w Król. Hucie rynek 21. w domu p. Altroka

Wielka wypredaż

zimowych surdutów wierzchnich

się rozpoczęła.

Zimowy surdut wierzchni 12 M. Zimowy surdut wierzchni 15 M.

Zimowy surdut wierzchni 18 M. Zimowy surdut wierzchni 21 M.

Zimowy surdut wierzchni 24 M. Zimowy surdut wierzchni 27 M.

Zimowy surdut wierzchni 30 M. Zimowy surdut wierzchni 33 M.

Zimowy surdut wierzchni 37 M.

O liczne odwiedzenie prosi uprzejmie

S. Roth w Królewskiej Hucie.

CUKIER KAWA taniej!

Codziennie świeżo paloną kawę wysmienitego smaku funt 80, 90, 100, 120, 140 i 160 fen. — Niepalona funt od 60 do 1,20 fen. Cukier i wszelkie inne towary po najtańszych cenach.

Hermann Perl,

Bytom, 4. dom od dworca górnoszląskiej kolei Bahnhofstrasse 12.